EKONOMİ VE HUKUK BULUŞMALARI'NIN 20'NCİSİ ESKİŞEHİR'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

"Yargı reformu ile milli gelir kısa sürede 4-5 katına çıkabilir"

Bağımsız yargının ekonomik istikrar ve sürdürülebilir büyümenin temel şartı olduğunu ifade eden Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığının sağlanmasının refah düzeyini yukarıya taşıyacağını ifade etti. Gün, "Önerilerimiz hayata geçirilir ise, milli gelirin kısa sürede rahatlıkla 4-5 katına çıkabileceğine inanıyoruz" dedi.

ABDULLAH SÖNMEZ / ESKİŞEHİR

Daha İyi Yargı Derneği ile EKONOMİ gazetesi tarafından ülke genelinde düzenlenen "Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları"nın 20'ncisi Eskişehir'de gerçekleştirildi. Anemon Grand Eskişehir Otel konferans salonunda "Sürdürülebilir Büyüme İçin Daha İyi Yargı" adıyla düzenlenen etkinlikte; Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Celalettin Kesikbaş, Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı Ömer Zeydan, Eskişehir OSB Başkanı Nadir Küpeli, Marmara ve İç Anadolu Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (MARSİFED) Yönetim Kurulu Başkanı Osman Akın, Eskişehir Sanayici ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) Başkanı Kenan Işık, Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, Eskişehir Barosu Başkanı Av. Barış Günaydın, TOBB ETÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Özatay ve Daha İyi Yargı Derneği Genel Sekreteri Tuğçe Özbilen konuşmacı olarak yer aldı.

Hukukun bağımsızlığının sağlanmasının ekonomik istikrar ve sürdürülebilir büyüme için vazgeçilmez olduğu vurgulanan buluşmada, bağımsız bir yargının yatırım ortamını iyileştireceği ve uzun vadeli planlamalara olanak tanıyacağı ele alındı. Yargının bağımsız şekilde görev yapmasının istikrar açısından önemine de dikkat çekilen toplantıda, istikrarın sağlanamadığı durumlarda, fırsatçılığın ön plana çıktığı ve ekonomik krizlerin kaçınılmaz hale geldiği ifade edildi.

"TÜRKİYE İLERİ REFAHA HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ İLE ULAŞIR"

Toplantının açılış konuşmasını yapan Daha İyi Yargı Derneği Genel Sekreteri Tuğçe Özbilen, Türkiye'nin ileri refah düzeyine hukukun üstünlüğü ve yargı vasıtasıyla ulaşacağını belirterek, mesleğinde ileri gelen hukukçular, akademisyenler, iş insanları ve fikir önderlerinden oluşan 200'e yakın üyeleriyle hukukun üstünlüğünü yargıyı ilerletmek yoluyla gerçekleştirmek üzere çalışmalar yürüttüklerini söyledi. Yargı sistemi için en kritik önerilerinin yargılamalarda delillerin tam, doğru ifşası ve ibrazı önerisi olduğunun altını çizen Özbilen "Bu öneri 2012 yılında yargıda iyileştirme hareketi olarak yola çıkma sebebimizdir. Bu öneri gerçekleştiği takdirde mevcutta yıllar süren davaların 3-4 ayda ve tek celsede bitirilmesinin de önü açılacaktır" diye konuştu.

"GÜÇLÜ VE GÜVENİLİR HUKUK SİSTEMİNE İHTİYAÇ VAR"

Konuşmasında, sağlıklı bir ekonomik büyümenin sadece verimli üretim veya girişimcilikle mümkün olmadığının altını çizen MARSİFED Başkanı Osman Akın, "Aynı zamanda güçlü ve güvenilir bir hukuk sistemine de ihtiyaç var. Yani adalete ihtiyaç var. Adalet olmayınca yatırım da girişimcilik de üretim de olmuyor. Günümüzde adaletle ilgili ciddi sorunlar var. İş dünyasının önünün açılması için bu sorunların bir an önce giderilmesi gerekiyor. Ayrıca hem daha iyi yargı hem de daha iyi bir ekonomi için daha fazla dijitalleşme gerektiğini düşünüyorum. Hukukta ortanın biraz üzerindeyiz. Yükselmek için de bir kaldıraca ihtiyaç var. Dijitalleşme noktası o kaldıracın çok önemli bir ayağı olabilir. Bunun yanı sıra yapay zeka sistemlerini de mutlaka dijital veriyle birlikte kullanmamız gerekir. Türkiye'de yapay zeka teknolojilerini daha çok kullanmaya ihtiyacımız var" dedi.

"İYİ BİR HUKUK SİSTEMİ TESİS EDİLİRSE İHRACATTA KATMA DEĞER ARTAR" ~

Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Celalettin Kesikbaş, Türkiye'nin sanayi ve ekonomi alaninda elde ettiği başarıların, güçlü bir hukuk ve yargı sistemine bağlı olduğunu vurguladı. Yargı sürecinin hızına ve etkinliğine dikkat çekerek, sanayicilerin hızla gelişen iş dünyasında karşılaştıkları hukuki engellerin, ekonomik büyümeye engel olabileceğini kaydeden Kesikbaş, "Sanayi devriminin 4.0'dan 5.0'a doğru ilerlediği bir dönemdeyiz. Ancak yargımız bu gelişmeye ne kadar uyum sağlıyor? Türkiye'nin ekonomik olarak geldiği noktada, sanayiciler büyük bir aşama kaydetti ama yargı bu hıza ayak uydurmakta zorlanıyor. Bugün Türkiye'nin sanayisi Hindistan'dan Orta Avrupa'ya kadar dünyanın en iyi şirketlerine ev sahipliği yapıyor. Ancak, bu büyümeyi yargının hızıyla dengeleyemezsek, önümüzdeki yıllarda ciddi sorunlarla karşılaşabiliriz. Özellikle kapsayıcılık, mülkiyet hakları ve adalet konusunda Türkiye'nin aşama kaydettiği süreçte çok daha iyi yerlere geleceğine inanıyorum. Bugün Türkiye'nin ihracat kilogram fiyatı 1,5 dolarsa, iyi bir hukuk sisteminin tesis edilmesiyle bu rakamlar hızlıca 2-2,5 dolarlara yükselebilir. Bu durum ekonomik refahı da sürükleyecektir" diye konuştu.

"EKONOMİK KALKINMA KÖKLÜ HUKUK REFORMUYLA OLUR"

Eskişehir OSB Başkanı Nadir Küpeli ise, ekonomik büyümenin yalnızca sayısal bir olgu olmadığını, gerçek ve sağlıklı büyümenin tüm toplumu kapsayıcı, sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve adil bir kalkınmayı hedeflemesi gerektiğini vurguladı. Güçlü bir hukuk sisteminin, ekonomik kalkınmayı sağlamak ve geleceğe daha sağlam adımlar atmak için kritik öneme sahip olduğunu ifade eden Küpeli, şunları söyledi: "Sürdürülebilir büyüme, sadece ekonomik göstergelerle değil ayrı zamanda sosyal, toplumsal ve çevresel faktörlerle de ölçülmesi gereken bir kavram. Daha iyi bir hukuk ve yargı sisteminin üç boyutlu sürdürülebilirliğinin en temel taşlarından birisinin adil yargı olduğunu düşünüyorum. Yüksek dış ticaret açıklarımız, ihracatımızın teknolojik düzeyinin hala orta ve düşük düzeyde olması, yabancı sermaye yatırımlarının son yıllarda istenilen düzeyde olmaması gibi temel sorunlarımız devam ediyor. Bu kronik ekonomik büyüme sorunlarımızın temelinde ise en yapısal reform alanı olan hukuk ve yargı sistemimizdeki sorunların devam etmesi yatıyor. Türkiye'nin dünya örneklerini göz önünde bulundurarak yargı sistemini güçlendirip köklü bir hukuk reformu yaparak çok daha sürdürülebilir bir büyüme modeline ulaşması mümkün. Adil ve etkin bir yargı sistemi ekonomik büyüme için gerekli olan güven, istikrar ve öngörülebilirlik ortamının oluşmasında da kritik rol oynuyor. Türkiye'nin büyüme hedeflerine ulaşabilmesi için yargı sisteminin bağımsızlığının ve tarafsızlığının güçlendirilmesi, yargı süreçlerinin hızlandırılması ve hukuki öngörülebilirliğin artırılması gerekiyor. Yargıya güvenin güçlendirilmesi de temel beklentimiz."

"EKONOMİK KALKINMA İÇİN ADİL VE HIZLI YARGI GEREKİYOR"

Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı Ömer Zeydan da, hukukun üstünlüğünün ekonomik kalkınma için vazgeçilmez bir ön koşul olduğunu belirterek, güçlü bir ekonominin inşa edilmesi için iyi işleyen bir hukuk sistemine sahip olmanın şart olduğunu dile getirdi. Evrensel hukuk normlarını baz alan bir sistemin önemini dile getiren Zeydan, anayasanın sade ve anlaşılır olmasını, yasaların kısa ve öz bir şekilde düzenlenmesini arzuladığını ifade ederek, yargı sisteminin bağımsız ve tarafsız bir şekilde çalışmasının demokrasiyi ve ekonomiyi güçlendireceğini söyledi. Daha iyi bir yargı sistemi için üç temel nokta üzerinde duran Zeydan, "Bunlardan ilki bağımsızlık ve tarafsızlık. Yargının her türlü siyasi, ekonomik veya toplumsal baskıdan uzak bir şekilde işlemesi güvenilir bir hukuk sistemi için vazgeçilmezdir. İkinci husus hukuki öngörülebilirlik ve şeffaflık. İş dünyası ve bireyler için en büyük güvencelerden biri hukuki süreçlerin açık ve öngörülebilir olmasıdır. Kanunların keyfiyete yer bırakmayacak şekilde uygulanması güven ortamını pekiştirir ve ekonomik büyümenin de önünü açar. Son konu ise erişilebilir ve hızlı adalet. Zira geciken adalet, adalet değildir. Hızlı, etkin ve adil bir yargı sistemi toplumun tüm kesimlerine ulaşabilmeli ve adaleti zamanında sağlayabilmeli" dedi.

"GÜÇLÜ EKONOMİ İÇİN ADALETLİ HUKUK ŞART"

Bugüne kadar hiç olmadığı kadar zorlu bir dönemden geçildiğini dile getiren ESİAD Başkanı Kenan Işık, "Ekonomik, politik, toplumsal, sosyal ve çevresel birçok faktöre bağlı sorunlar gündemimizden hiç eksik olmuyor. Şüphesiz ki ülkelerin refahı ve huzuru, ekonomik bağımsızlık ile doğrudan ilişkili. Güçlü devlet olmak için, güçlü ekonomi şart. Güçlü ekonomiden bahsetmek için de katma değeri yüksek ürün ve hizmetler üreten, teknolojik yetkinlikleri yüksek sanayi ve hizmet sektörüne sahip olmak zorunlu. Nitelikli, huzurlu, kurumları ile bütünleşmiş, kendini güvende hissedebilen insan kaynağına ihtiyacımız var. İnsanın yaşadığı, çalıştığı ve geleceğini inşa edebileceği ortam için ise en önemli faktör şüphesiz ki huzur ve güven. Bütün bu çevrimin sağlıklı yürümesi için de elzem olan şey adaletli hukuk sistemi" şeklinde konuştu.

"HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ, KALKINMANIN TEMELİDİR"

Eskişehir Barosu Başkanı Av. Barış Günaydın, hukuk ve ekonomi arasındaki bağın toplumların refahını ve huzurunu sağlamada kilit bir rol oynadığına dikkat çekti. Hukuki güvencenin ekonomik faaliyetlerin güvenilir bir zeminde ilerlemesine olanak tanıdığını açıklayan Günaydın, "Yerli ve yabancı yatırımcılar hukuki güvencenin olduğu ülkelerde daha rahat yatırım yapar. Hukukun üstünlüğü, insan haklarının korunması ve ekonomi politikalarının bir arada ele alınması refah seviyesinin yükseltilmesi için elzemdir. Temel insan hak ve özgürlükleri, yalnızca bireylerin onurlu bir yaşam sürdürmesini sağlamaz. Aynı zamanda bir ülkenin ekonomik kalkınmasını vazgeçilmez unsurlarını oluşturur. Hukukun üstünlüğü sadece bir ideal değil ekonomik kalkınmanın da gereklerindendir" dedi.

"GÜVEN SAĞLAYICI YAPISAL DEĞİŞİKLİĞE GİTMEK GEREK"

Türkiye ekonomisinin mevcut durumunun ve yargı sisteminin mevcut işleyişinin ekonomiye yansımalarını anlatan TOBB ETÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Özatay, Türkiye'nin bir ekonomi politikası tasarlama sorunu olduğunun altını çizdi. Mevcut ekonomi programının ağırlıklı olarak para politikasına dayandığını, programda güven artırıcı adımların eksik olduğunu belirten Özatay, "Türkiye yüksek enflasyonlu bir ülke. Risk primi, döviz cinsinden borçlanma ve dolarlaşma yüksek. Ara malı ithalatı üretimin önemli bir girdisi. Enflasyonu düşürmeyi amaçlayan bir program TL'ye talebi artırmalı ve risk primini düşürmeli. Önümüzdeki süreçte açıklanan istatistiklere güven sağlayıcı bir yapısal değişikliğe gitmek lazım" diye konuştu.

Konuşmaların ardından düzenlenen, moderatörlüğünü EKONOMİ gazetesi yazarı Mete Belovacıklı'nın *(soldan sağa)* **gerçekleştirdiği soru cevap bölümünde Prof. Dr. Fatih Özatay, Osman Akın, Ömer Zeydan, Celalettin Kesikbaş, Barış Günaydın, Kenan Işık ve Av. Mehmet Gün katılımcıların sorularını yanıtladı.**

"YARGININ BAĞIMSIZLIĞI EKONOMİK İSTİKRARIN TEMEL TAŞI"

Etkinlikte konuşan Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün, istikrarlı bir ekonomi için elzem olan, kaliteli hizmet üreten bir yargı sistemi için reform önerilerini anlattı. Yargının temel işlevinin, suçluları cezalandırmaktan ziyade yöneticilerin hesap verebilir ve sorumlu davranmasını sağlamak olduğunu belirten Gün, "Yargı bunu sağladığı zaman yönetimin keyfilikten uzak, bilimsel ve öngörülebilir makro kararlar almasını sağlıyor. Bu istikrar demek. Dolayısıyla istikrarın bir şartı da yargının bağımsızca görevini yerine getirebiliyor olması. Uzun vadeli plan ve yatırım yapmak, kaliteli ve katma değeri yüksek üretimlere gitmek için, iş insanlarımızın ve girişimcilerimizin istikrar ortamına ihtiyacı var. İstikrar olmadığı zaman fırsatçılığa yöneliyoruz. İstikrar olunca ise uzun vadeli ve verimli yatırımlara hayat veriyoruz. Eğer yöneticiler ve emirlerindeki kamu görevlileri hukuka hesap verir değilse, o ülkede istikrar olmaz. Sürdürülebilir ve sağlıklı büyüme sağlanamaz, yolsuzluk ve rüşvet yaygınlaşır. Bu şartlarda da ekonomik krizler kaçınılmaz hale gelir" diye konuştu. Yargının toplumun geri kalanı arasındaki uzlaşma, dayanışma ve işbirliğini korumak, sürdürmesini sağlamak ve bozulduğunda tamir ederek yeniden işlemesini sağlaması gerektiğini dile getiren Mehmet Gün, "Yargı bu konuda makul sürede, makul maliyette ve makul isabetlilikte uyuşmazlıkları çözemiyor. Her sene 10 milyonun üzerinde hukuk, ceza ve idari davalar açılıyor. Bunların neredeyse hepsi sonraki yıllara sarkıyor. Bir başka büyük sıkıntımız ise yolsuzluk ve rüşvetin önlenmesi konusu" dedi. Sahip oldukları 10 yıllık birikim sonucunda yargı sistemindeki sorunların çözülmesine katkıda bulunmayı hedeflediklerini aktaran Gün, milli gelirin artırılması için yargıda çok önemli bir reform yapılması gerektiğinin altını çizdi. Yargı sisteminin daha kapsayıcı ve şeffaf bir yapıya kavuşması gerektiğini vurgulayan Gün, mevcut sistemin yargısal denetimden uzak olduğunu belirterek, adalet hizmetlerinde kaliteyi artırmak ve yargısal denetim mekanizmasını güçlendirmek için Adalet Yüksek Mahkemesi kurulması önerisinde bulundu. Mehmet Gün, "Hukukun üstünlüğü ve yargının bağımsızlığı sağlanınca buna paralel olarak refah seviyesinin de yükseldiğini görüyoruz. Önerilerimiz hayata geçirilirse kısa sürede milli gelirin rahatlıkla 4-5 katına çıkabileceğine inanıyoruz" diye konuştu.

Daha İyi Yargı Derneği'nden *sorunların çözümüne yönelik 9 öneri*

1- Hakimler Savcılar Kurulu'nu, tam bağımsız hale dönüştürerek, kaliteli yargı hizmetine odaklanan düzenleyici bir kurum olarak Adalet Yüksek Kurumu oluşturmak.

2- Yargının idaresiyle ilgili her türlü karar ve işlemi etkin yargısal denetime açıp, yargı konularında uzmanlaşmış Adalet Yüksek Mahkemesi oluşturmak.

3- Anayasa Mahkemesi'nin daire sayısını 3'e çıkarmak, üye sayısını 15'den 30 'a yükseltmek, seçimlerini açık şeffaf ve yargı denetime tabi tutarak kapasitesini artırmak ve siyaseten tarafsızlığını geliştirmek.

4- Hukuk mesleklerinin her biri için, yönetimleri sadece meslek mensupları tarafından seçilen, tam bağımsız yargısal meslek kuruluşları oluşturmak.

5- Yargı atamalarında liyakati sağlamak; yargı üst organlarına, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine adaylık ve atamalarda kamuoyunu dahil ederek tam şeffaflığı, seçme ve atama kararlarını gerekçeli açık oya tabi tutup bütün aşamaları yargı denetimine tabi kılarak tam hesapverirliği sağlamak.

6- Ahi geleneğinin özüne uygun olarak yeknesak hukuk meslekleri kariyer planı oluşturmak ve insan kaynaklarını ihtiyaca uygun olarak geliştirip liyakat esaslı olarak değerlendirmek.

7- Yargı hizmet birimlerini, mahkemeleri ve insan kaynaklarını 26 kalkınma bölgesi bazında optimum şekilde dağıtmak, uzmanlıkları merkezlerde yoğunlaştırırken hizmeti halkın ayağına götürmek.

8- Uyuşmazlıkları erken tespit ederek yargının iş yükünü önceden kestirmek, kaynaklarını ileriye yönelik planlamak, modern uyuşmazlık yönetim usulleri ve dava öncesi dürüst ifşa ve ibraz kurallarıyla sulh ve uzlaşmayı teşvik etmek, davaları en geç 3-4 ay içinde sonlandırmak.

9- Herkese karşı hukukun üstünlüğü için kamu görevlilerinin suçlarında idari amirlerinin ve kendi kuruluşlarının soruşturma izni vermesi şartını kaldırmak.

Etkinlik kaydını izlemek için QR kodu taratınız.